

**Görsel Sanatlar Eğitimi Bağlamında İlkokul Öğrencilerinde
Üniversite Farkındalığı Geliştirme:
Ana ve Ara Renkler Temelli Bir Etkinlik Uygulaması**

**Developing University Awareness in Primary School Students
in the Context of Visual Arts Education:
An Activity Based on Main and Secondary Colors**

Hamid AYDEMİR , Dr. Öğretim Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, hamidaydemir@gmail.com

Geliş tarihi - Received: 7 Nisan 2025
Kabul tarihi - Accepted: 13 Haziran 2025
Yayın tarihi - Published: 28 Ağustos 2025

Öz. Bu araştırmanın temel amacı sanat eğitimi yoluyla ilkökul düzeyindeki öğrencilerin üniversite eğitimine yönelik farkındalık düzeyini yükseltmektir. Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale il merkezinde bulunan 18 Mart İlkokulunda eğitim gören 23'ü kız 22'si erkek olmak üzere toplam 45 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden olan seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden sistematik örnekleme yöntemine göre yapılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan etkinlik formu aracılığıyla 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde üç ders saati kapsamında yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler içerik analizi yöntemine göre analiz edilmiştir. Her bir öğrenci bir harf ve bir sayı ile kodlanarak kodlama yöntemine başvurulmuştur. Araştırma kapsamında elde edilen bulgulara göre: Tüm öğrencilerde üniversiteye ilişkin farkındalık oluştuğu, kız öğrencilerin daha çok okumak istedikleri üniversitelerin resimlerini çizdikleri, erkek öğrencilerin ise tasarladıkları üniversitelerin resimlerini çizmeyi tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin resim çalışmalarında en çok mavi ve yeşil renkleri en az ise mor rengi kullanmayı tercih ettikleri; yine renkleri sırası ile en çok: 1) güneş, 2) kan - portakal - üzüm, 3) gökyüzü - çim, 4) deniz, 5) patlıcan, 6) limon - havuç - mandalina ile ilişkilendirdikleri görülmüştür. Tüm öğrenciler çizdikleri resimlerin hikâyesini yazmalarına karşın çizdikleri resimleri sözel olarak ifade etme noktasında zayıf kaldıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat eğitimi, Çocuk üniversitesi, Farkındalık.

Abstract. The main purpose of this research is to raise the level of awareness of primary school students towards university education through art education. The study group of the research consists of a total of 45 fourth grade students, 23 girls and 22 boys, studying at 18 Mart Primary School in Çanakkale city center. The research was conducted according to the systematic sampling method, which is one of the qualitative research designs and one of the non-selective sampling methods. The data of the study were collected through the activity form prepared by the researcher through face-to-face interviews during three class hours in the spring semester of the 2023-2024 academic year. The data obtained within the scope of the research were analyzed according to the content analysis method. The coding method was applied by coding each student with a letter and a number. According to the findings obtained within the scope of the research: It was observed that all students had an awareness of the university, female students mostly drew pictures of the universities they wanted to study at, while male students preferred to draw pictures of the universities they designed. It was also observed that students preferred to use blue and green colors the most and purple the least in their drawings: "1) sun, 2) blood - oranges-grapes, 3) sky - grass, 4) sea, 5) eggplant, 6) lemon – carrot - tangerine". Although all students wrote the story of the pictures they drew, they were weak in expressing their drawings verbally.

Keywords: Art education, Children's university, Awareness.

Extended Abstract

Introduction. The first Children's University in the world was opened in Birmingham, England in 1993 (Overton, 2010). Children's universities opened within some university campuses in the USA and other European countries are similar to the aims of the 4004 coded nature education and science schools projects supported by TÜBİTAK (Sönmez, Gökbulut, and Sapsağlam, 2015). It is seen that Children's Universities stand out as a project in which students make one-to-one applications rather than an instructor-centered way (Bilgin, 2018). The first children's university in Turkey was established at Ankara University in 2009 with the support of TÜBİTAK (Günder Esgin, 2022; Öztürk and Bozkurt Altan, 2019). As of 2009, children's universities, which provide education services to students between the ages of 7-17, have gained great importance in recent years (Eş and Öztürk Geren, 2014). The children's university project in our country allows children to experience the university environment from a young age and raises their awareness levels by providing them with information about the university. It is very important for both children and our education system to increase the number of children's universities, pave the way for them to spread throughout the country, and enable more children to meet university.

Method. In order to be suitable for the purposes of the study, systematic sampling method, which is one of the qualitative research designs and one of the non-random sampling methods, was used. In the systematic sampling method: A number is obtained by dividing the population size by the sample size. The coefficient of this number is called the sampling interval. One of the values within the sampling interval is randomly selected and the next units are selected as much as the coefficient of the number (Büyüköztürk, 2023).

Results. According to the findings obtained as a result of this research, which aims to raise university awareness in children through art education: When the pictures drawn by the students were analyzed, it was seen that all students gained awareness about the university. It was observed that female students mostly drew pictures of the university they wanted to study while male students preferred to draw pictures of the university they designed. While it was seen that the students made the most correct matching with the color green and red from the primary and secondary colors, respectively, in associating the objects and substances that exist naturally in nature with primary and secondary colors, it was seen that they made the least correct matching with the color purple from the secondary colors and blue from the primary colors. It was observed that the students matched the main and intermediate colors with "1) sun, 2) blood - orange - grape, 3) sky - grass, 4) sea, 5) eggplant, 6) lemon - carrot - tangerine". It was seen that the students preferred to use blue among the primary colors and green among the intermediate colors the most in their painting works, while they used red, yellow and orange among the primary colors and orange among the intermediate colors equally, and they preferred to use purple the least.

Although all students wrote the story of their drawings, it was observed that they were weak in expressing their drawings verbally (they wrote the story of their drawings using a maximum of 42 words and a minimum of 5 words). It was observed that the skill of obtaining intermediate colors by using a color mixture and using it in their drawings, which is one of the sub-matches of the research, was used by only one student and not by all other students, so this goal was not achieved.

Discussion and Conclusion. One of the main goals of the children's university program is to enable students to experience fields such as science, art and sports in a university environment outside of formal education, and to get information about these fields from experts in the field. Children's university programs also have various goals such as increasing the student's sense of self-confidence, setting career goals, and creating university awareness. Bilgin (2018) concluded in his study that there was a significant increase in the self-confidence levels of students participating in children's university programs. On the other hand, Eş and Geren (2014) concluded that a significant portion of the students attending the Sinop Children's University program had basic knowledge about the children's university and some of them did not know what the children's university meant. Again, Sönmez, Gökbulut, and Sapsağlam (2015) concluded that 95% of the children who participated in their study heard about Children's University for the first time.

Giriş

Çocuk dünyaya geldiği adandan itibaren biyolojik, fiziksel, psikolojik ve toplumsal açıdan sürekli bir gelişim gösterir. Bu gelişim sürecinin yanı sıra sanatsal bir gelişim de sergiler. Çocuktaki bu sanatsal gelişim, aynı zamanda çocuğun sosyal, zekâ, dil, motor, algı-bellek, mantık gelişimlerini de olumlu yönde etkilediğini söylemek mümkündür (Yolcu, 2022: 115). Birçok insan sanatın sadece müze veya galerilerde sergilenen resim, heykel, seramik gibi eserlerden ibaret olduğunu düşünür. Oysaki sanat hayatın her yeri ve aşamasında vardır. Giydiğimiz ayakkabı, kahve içtiğimiz fincan, bindiğimiz araba ya da bisiklet, kullandığımız telefon ve bilgisayar hepsi endüstriyel tasarımcıların çizim masasında ortaya çıkar (Özsoy ve Mamur, 2019: 55). Sanat eğitimi bireyin genel eğitimi içerisinde önemli bir yeri vardır (Buyurgan, 2012: 9). Sanat eğitimi almış ve almamış bireyler arasında; bir şeye-olaya-duruma yaklaşma biçimi, algılama, anlamlandırma ve değerlendirme de büyük farklılıklar olduğunu söylemek mümkündür. Sanat eğitiminin temel amacı bireyin (çocuk-genç-yetişkin) sanatsal eğitimi sağlamaktır (Kırıçoğlu, 2005: 55). Bunun yanı sıra sanat eğitimi aracılığıyla kişi bir bütün olarak varlık bulur (Ulus ve Okvuran, 2025: 20).

Günümüz literatüründe renk teorisine ilişkin bilgiler incelendiğinde; Sarı, Kırmızı, Mavi ana renkler olarak bilinmektedir. Bu teoriye göre Sarı ile Kırmızı'nın karışımından Turuncu renk, Kırmızı ile Mavi'nin karışımından Mor renk, Mavi ile Sarı'nın karışımından ise Yeşil renk elde edilmektedir (Polat, 2012). İki ana rengin karışımından elde edilen üçüncü renk "Turuncu, Mor, Yeşil" ara renkleri oluşturmaktadır. İlk okul çağındaki çocukların ana ve ara renk bilgisine sahip olmaları oldukça önemlidir. Çünkü bu yaştaki çocuklar görsel sanatlar dersi kapsamında yaptıkları sanatsal çalışmalarında bu renkleri yoğun bir şekilde kullandıkları görülmektedir. Çocukların ana ve ara renk bilgisine sahip olmaları ve bu renkleri doğada doğal olarak var olan nesnelerle ilişkilendirebilmeleri görsel algı farkındalık düzeylerinin artması açısından ayrıca önemlidir. Ökmen ve Satıcı (2021) renklerin genellikle kişinin duyguları ile ilişkilendirildiği, bireyin zihinsel ve fiziksel durumunu etkileyebildiğini ifade etmişlerdir. Buradan anlaşılabacağı üzere renklerin insanoğlunun hayatında önemli bir yeri olduğunu söylemek mümkündür.

Üniversite eğitimi bireyin yaşamında önemli bir öneme sahiptir. Özellikle de gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkelerde bu önemin derecesi gelişmiş toplumlara nazaran daha hayati bir öneme sahiptir. Üniversite eğitimi sayesinde. Birey hayalini kurduğu meslek hakkında ihtiyaç duyduğu bilgiyi, donanımı ve deneyimi üniversite eğitimi sayesinde edinir. Bireyin üniversiteye giden eğitim hayatında ailesinin, öğretmelerinin, arkadaş ve akraba çevresinin de önemli etkileri bulunmaktadır. Bu etkiler pozitif olabileceği gibi negatif etkiler de olabilir. Aile her konuda olduğu gibi bireyin üniversite eğitimi konusunda da çok önemli bir role sahiptir. Özellikle de korumacı aile yapısının baskın olarak görüldüğü ülkemizde anne-babalar anaokulu eğitiminden ortaöğretim eğitiminin bitimine kadar geçen süre zarfında nerdeyse tamamen çocukları yerine tercihlerde bulunmaktadır. Birçok öğrenci ortaöğretileri bitirip üniversite eğitimine başlayacağı sırada reşit olmasına ve kendi başına karar verebilme erişkinliğine sahip olmasına karşın üniversite tercihleri esnasında yine anne-babanın büyük oranda etkili olduğunu söylemek mümkündür. Ailelerin çocuklarının eğitim süreçlerini takip etmeleri, onlara tavsiye ve telkinlerde bulunmaları önemlidir. Ancak bazen bu durum bilerek veya farkında olmadan çocuk üzerinde bir baskı oluşturabilir ve nedenle çocuk istemediği bir bölümü tercih etmek zorunda kalabilir.

Çocuğun eğitim hayatında, anne-baba kadar olmasa da eğitimcilerin de önemli bir rolü vardır. Üniversite eğitimine kadar geçen süre zarfında çocuğun rehber ve branş öğretmenlerinin, donanımlı ve deneyimli olmaları, çocuğun ilgi alanlarını ve sahip olduğu yeteneklerini keşfetmeleri, çocuğu buna göre yönlendirip, ailesini de çocuk hakkında bilgilendirmeleri oldukça önemlidir. Eğitimcilerin çocukları iyi gözlemlemesi ve hepsini ayrı yaklaşımlarla yönlendirmesi gerekir (Abacı, 2003:11). Buna karşın bazen bir çocuk yüksek bir potansiyele sahip olduğu halde farklı ilgi alanları olabilir. Örneğin okul birincisi olan bir çocuk sanat, spor veya gastronomi gibi alanlara ilgi duyabilir. Eğitimcilerin ve ailelerin çocuğu tıp veya mühendislik gibi bölümler okuması konusunda teşvik etmeleri, istemsiz bir baskısı yapmaları doğru değildir. Bazen de bu söz konusu baskıyı çocuk kendi kendine farkında olmadan uygulayabilir. Örneğin başarılı bir öğrenci farklı alanlara ilgi duymasına rağmen yakın arkadaş çevresi hukuk okumak istediği için kendisinde hukuk okuması gerektiğini düşünüp kendisini buna zorlayabilir.

Burada ailelere, eğitimcilere özellikle de okulun rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğretmenlerine büyük görevler düşmektedir. Ailelerin ve eğitimcilerin iş birliği içerisinde çalışıp çocuğu iyi tanımaları, potansiyelini doğru tespit etmeleri, yetenek ve ilgi alanlarını belirleyip bu doğrultuda çocuğun yapabileceği tüm üniversite tercihlerinin avantajları ve dezavantajları ile çocuğun önüne koyup tercih hakkını çocuğa bırakmaları gerekmektedir. Aksi takdirde çocuk üniversiteyi kazandığı halde belli bir yerden sonra eğitime son vermekte veya başka bir bölüme geçiş yapmakta ya da sevmediği bir bölümü okuyup mutsuz bir doktor, avukat, mühendis vb. olup meslek hayatına atılmaktadır.

Dünyadaki ilk Çocuk Üniversitesi 1993 yılında İngiltere, Birmingham’da açılmıştır (Overton, 2010). Amerika ve diğer Avrupa ülkelerinde bazı üniversite kampüsleri bünyelerinde açılan çocuk üniversiteleri ise TÜBİTAK’ın desteklediği 4004 kodlu doğa eğitimi ve bilim okulları projelerinin amaçları ile benzerlik göstermektedir (Sönmez, Gökbulut ve Sapsağlam, 2015). Çocuk Üniversiteleri eğitim merkezli bir yol işlemekten ziyade daha çok öğrencilerin birebir uygulama yaptıkları bir proje olmasıyla öne çıktığı görülmektedir (Bilgin, 2018). Türkiye’de ilk çocuk üniversitesi 2009 yılında TÜBİTAK desteğiyle Ankara Üniversitesi’nde kurulmuştur (Günder Esgin, 2022; Öztürk ve Bozkurt Altan, 2019). 2009 yılı itibari ile 7-17 yaş aralığındaki öğrencilere eğitim hizmeti veren çocuk üniversiteleri son yıllarda büyük önem kazanmıştır (Eş ve Öztürk Geren, 2014). Ülkemizdeki çocuk üniversitesi projesi, çocukların küçük yaştan itibaren üniversite ortamını deneyimlemelerine imkân sunmakta, üniversite hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayarak farkındalık düzeylerini yükseltmektedir. Çocuk üniversitelerinin sayılarının artırılarak ülke geneline yayılmasının önünü açmak, daha çok çocuğun üniversite ile tanışmasını sağlamak hem çocuklar için hem de eğitim sistemimiz için oldukça önemlidir.

Bu araştırma kapsamında ilkokul düzeyindeki çocuklara, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı hakkında bilgi verilmiş, ana ve ara renkler hakkında bilgi verilerek bu renkleri etkinlik kâğıdı üzerine uygulamaları ve doğadaki nesnelerle ilişkilendirmeleri istenmiştir. Ayrıca etkinlik kâğıdına çizdikleri resmin hikayesini anlatmaları istenmiştir.

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın temel amacı ilkokul düzeyindeki öğrencilere sanat eğitimi yoluyla üniversite farkındalığı kazandırmaktır. Araştırmanın ayrıca alt amaçları bulunmaktadır. Alt amaçlar şu şekildedir:

Aydemir, H. (2025). Görsel sanatlar eğitimi bağlamında ilkokul öğrencilerinde üniversite farkındalığı geliştirme: Ana ve ara renkler temelli bir etkinlik uygulaması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(2), 2318-2342.
DOI. 10.51460/baebd.1670993

- Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı hakkında bilgilendirmek
- Ana ve ara renkler hakkında bilgilendirmek
- Doğada var olan nesne ve maddelerin ana ve ara renklerle ilişkilendirebilmek
- Duygu, düşünce ve hayallerini çizebilmek
- Çizilen bir resmin hikâyesini yazabilmek

Yöntem

Bu bölümde; Araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin analizi, kodlama ve araştırma etiği konu başlıkları yer almaktadır.

Araştırmanın deseni

Araştırmanın amaçlarına uygun olması bakımından nitel araştırma desenlerinden olan seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden sistematik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Sistematik örnekleme yönteminde: Evren büyüklüğünün örneklem büyüklüğüne bölünmesi ile bir sayı elde edilir. Elde edilen bu sayının katsayısı örnekleme aralığı olarak adlandırılır. Örneklem aralığı içinde kalan değerler arasından biri rast gele seçilir ve bundan sonraki birimleri sayının katsayısı kadar seçilerek yapılan örnekleme yöntemidir (Büyüköztürk, 2023).

Tablo 1.
Çalışma Grubu

	Kız Öğrenci	Erkek Öğrenci	Toplam
Sağ Yanlı	23	19	42
Sol Yanlı	0	3	3
Toplam	23	22	45

Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale İli Merkez İlçesi 18 Mart İlkokulunda eğitim gören ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Çocuk Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (Çocuk Üniversitesi) tarafından açılan “Okuldan üniversiteye bilim yolcuğu: Çocuk Üniversitesi” isimli programa katılan 23’ü kız 22’si erkek olmak üzere toplam 45 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerden 3’ü sol yanlı 42’si ise sağ yanlıdır. Çalışma grubunun belirlenmesinde evren büyüklüğü örneklem büyüklüğüne bölünmüş ve örnekleme katsayısı 4 olarak belirlenmiştir. Örneklem aralığı içinden rastgele 1 sayısı seçilmiştir. Buradan hareketle araştırmanın çalışma grubunu 1-5-9-13-17-21-25-29-33-37-41-45 sayılarına denk gelen 12 öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri toplama aracı, araştırmacı tarafından geliştirilen etkinlik formu aracılığıyla toplanmıştır. Etkinlik formu sağ yanlı ve sol yanlı öğrenciler için ayrı ayrı özel olarak hazırlanmıştır. Etkinlik formunda üç aşama bulunmaktadır.

Birinci aşama

Bu aşamada öğrencilere:

- Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı hakkında genel bir bilgilendirme yapılmıştır.
- Öğrencilere ana ve ara renkler hakkında bilgi verilmiş, ardından etkinlik formunun sağ veya sol tarafında yer alan kutucukları sırası ile “kırmızı, mavi, sarı, mor, yeşil, turuncu” renklere boyamaları istenmiştir.
- Öğrencilerden her bir kutucuğun içi istenilen renge boyandıktan sonra bu renkli doğada doğal olarak var olan en az üç nesne veya maddeyle ilişkilendirmeleri (ilişkili üç nesnenin isimlerinin yazılması) istenmiştir.

İkinci aşama

Bu aşamada; öğrencilerden etkinlik formunun üst kısmında yer alan büyük kutucuğa “hayalimdeki üniversite” konulu bir resim çizmeleri istenmiştir.

Üçüncü aşama

Bu aşamada; öğrencilerden etkinlik formunun alt kısmında yer alan kutucuğa çizdikleri resmin hikâyesini yazmaları istenmiştir.

Veri toplama süreci

Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde üç ders saati kapsamında toplanmıştır. İlk ders, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı resim atölyesinde işlenmiştir. Ders kapsamında araştırmacı tarafından öğrencilere Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmış ardından etkinlik formunda yer alan birinci aşama tamamlanmış ikinci aşama hakkında kısa bir ön bilgi verilmiş ve ders sonlandırılmıştır. İkinci ders, Onsekiz Mart İlkokulu dersliklerinde işlenmiştir. İkinci ders kapsamında etkinlik formunun ikinci bölümü; resim çizme aşaması yapılmıştır. Üçüncü derste öğrencilerin çizmiş oldukları resmin hikâyesini yazmaları istenmiş ve araştırmanın veri toplama süreci tamamlanmıştır.

Verilerin analizi

Araştırmanın verileri içerik analizi yöntemine göre analiz edilmiştir. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yenilenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk, 2023). İçerik analizi yöntem ve tekniklerine uygun olacak şekilde her bir öğrenci bir harf ve bir sayı ile kodlama yöntemine gidilmiş öğrencilere ilişkin bilgiler kod karşılıklarıyla birlikte kullanılmıştır.

Kodlama

Kodlama bölümünde araştırmaya katılan 45 öğrencinin bilgileri etik kurallar gereği gizli tutulmuş ve öğrenciler, 1'den 45'e kadar: Ö1, Ö2, Ö3, ... Ö45 olacak şekilde bir harf ve bir sayı birlikte kullanılarak kodlama yapılmıştır.

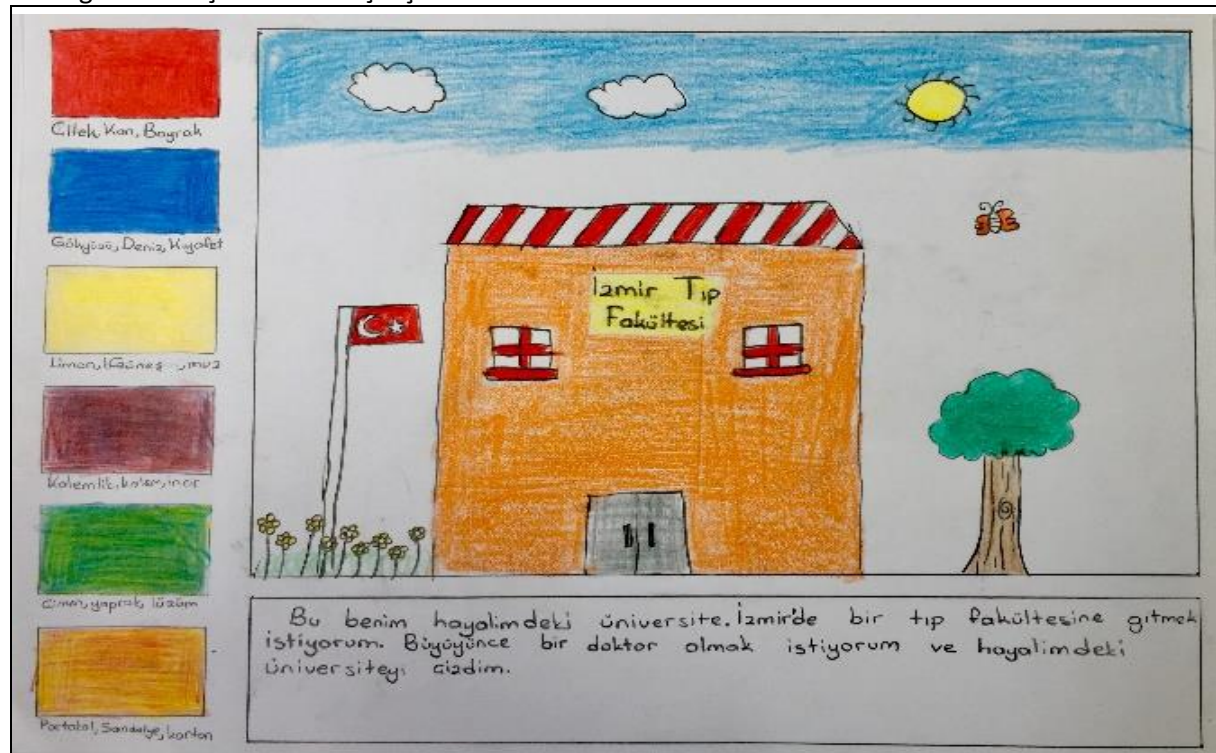
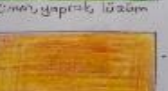
Araştırmanın etiği

Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur. Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama araçları ve dokümanlar Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu tarafından etik yönden incelenmiştir. Kurul araştırmayı 20.10.2022 tarih ve 17/13 Sayılı karar ile etik yönden uygun bulmuştur.

Bulgular

Tablo 2.

Ö1 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

		
Ana renklerle ilişki kurma		Çilek, kan, bayrak
		Gökyüzü, deniz, kıyafet
		Limon, güneş, muz
Ara renklerle ilişki kurma		Kalemlik, kalem, incir
		Çimen, yaprak, üzüm
		Portakal, sandalye, karton

Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı
Kullanılan ara renkler	Yeşil, turuncu
Resmin hikayesi	Bu benim hayalimdeki üniversite. İzmir’de bir tıp fakültesine gitmek istiyorum. Büyüyünce bir doktor olma istiyorum ve hayalimdeki üniversiteyi çizdim.

Sayfa | 2327

Tablo 2’de yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Çilek, kan, bayrak; mavi rengi: Gökyüzü, deniz, kıyafet; sarı rengi: Limon, güneş, muz; mor rengi: Kalemlik, kalem, incir; yeşil rengi: Çimen, yaprak, üzüm; turuncu rengi: Portakal, sandalye, karton ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Bu benim hayalimdeki üniversite. İzmir’de bir tıp fakültesine gitmek istiyorum. Büyüyünce bir doktor olma istiyorum ve hayalimdeki üniversiteyi çizdim.” ifadelerini kullanarak ilerde okumayı hayal ettiği ve İzmir’deki bir üniversitede yer alan tıp fakültesi binasını çizmiştir. Resim çalışmasında kırmızı, mavi, sarı ana renkler ile yeşil ve turuncu ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 3.

Ö5 Sol Yanlı Erkek Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma		Yangın dolabı, yangın, kan
		Deniz, su, gökyüzü
		Güneş, sarı kazak, kurumuş yaprak
Ara renklerle ilişki kurma		Üzüm, patlıcan, mor kalemlik
		Ağaç, çim, erik
		Portakal, mandalina, havuç
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı	
Kullanılan ara renkler	Yeşil	

Resmin hikayesi	Engelliler diye bir il varmış. Orada ayaksızlar okulu vardı ve oranın öğrencilerinin ayağı yoktu ama elinden geldiği kadar sevindirmeye çalışıyorlardı. Orda araba yarışı, etkinlikler ve daha çok şey yapıyorlardı.
-----------------	--

Tablo 3’de yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Yangın dolabı, yangın, kan; mavi rengi: Deniz, su, gökyüzü; sarı rengi: Güneş, sarı kazak, kıymış yaprak; mor rengi: Üzüm, patlıcan, mor kalemlik; yeşil rengi: Ağaç, çim, erik; turuncu rengi: Portakal, mandalina, havuç ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Engelliler diye bir il varmış. Orada ayaksızlar okulu vardı ve oranın öğrencilerinin ayağı yoktu ama elinden geldiği kadar sevindirmeye çalışıyorlardı. Orda araba yarışı, etkinlikler ve daha çok şey yapıyorlardı.” ifadelerini kullanarak engelli bireylerin yer aldığı bir okulu birdiği anlaşılmaktadır. Resim çalışmasında kırmızı, mavi, sarı ana renklerle yeşil ara rengi kullanmıştır. Ara renk kullanımında renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 4.

Ö9 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma		Elma, kan, bayrak
		Boya, gökyüzü, silgi
		Güneş, ananas, limon
Ara renklerle ilişki kurma		Suluk, kağıt, kalemlik
		Elma, vazo, çim
		Mandalina, portakal, havuç
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı	
Kullanılan ara renkler	Mor, yeşil, turuncu	

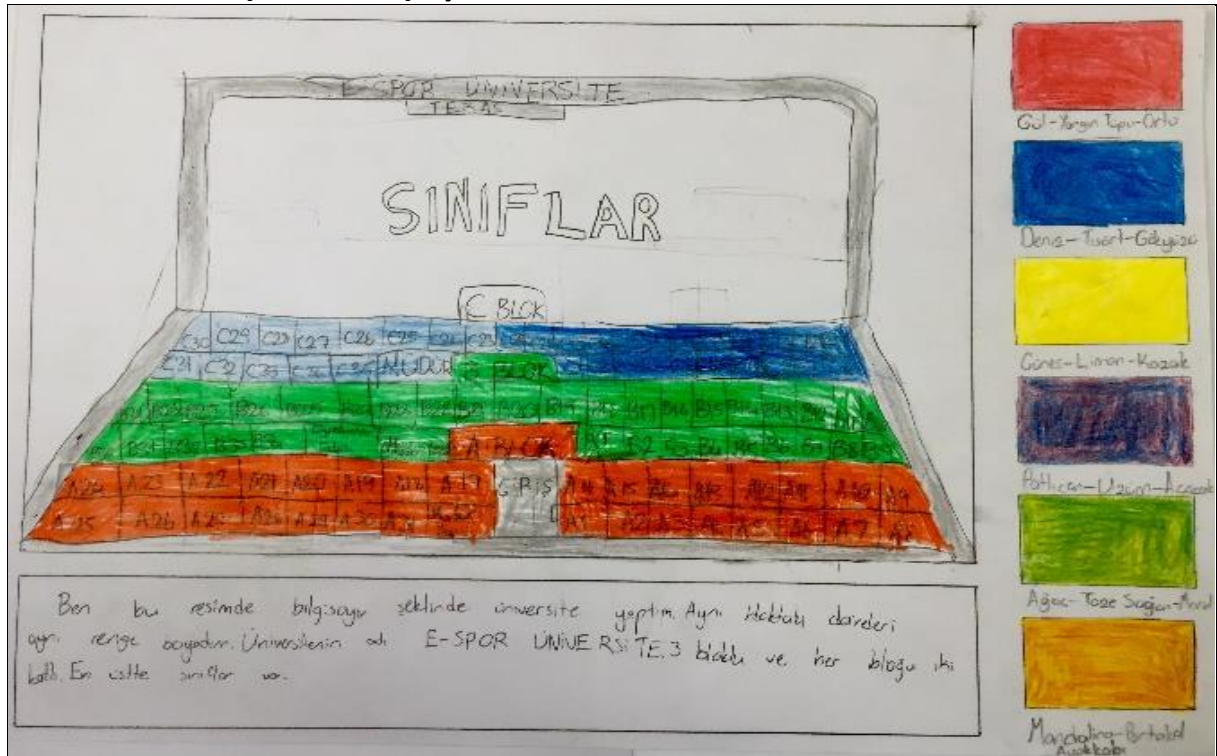

Resmin hikayesi	İlerde savcı olmak istediğim için böyle güzel bir fakültes/üniversite hayal ediyorum. İstanbul güzel ve büyük şehir olduğu için İstanbul'da okumak istiyorum.
-----------------	---

Tablo 4'te yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Elma, kan, bayrak; mavi rengi: Boya, gökyüzü, silgi; sarı rengi: Güneş, ananas, limon; mor rengi: Suluk, kağıt, kalemlik; yeşil rengi: Elma, vazo, çim; turuncu rengi: Mandalina, portakal, havuç ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında "İlerde savcı olmak istediğim için böyle güzel bir fakültes/üniversite hayal ediyorum. İstanbul güzel ve büyük şehir olduğu için İstanbul'da okumak istiyorum." ifadelerini kullanarak ilerde okumayı hayal ettiği ve İstanbul'daki bir üniversitede yer alan hukuk fakültesi binasını çizmiştir. Resim çalışmasında kırmızı, mavi, sarı ana renkler ile yeşil, turuncu mor ara renkleri kullanmıştır. Öğrenci resim çalışmasında tüm ana ve ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür

Tablo 5.

Ö13 Sol Yanlı Erkek Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma	Kırmızı	Gül, yangın tüpü, örtü
	Mavi	Deniz, tişört, gökyüzü
	Sarı	Güneş, limon, kazak
Ara renklerle ilişki kurma	Mor	Patlıcan, üzüm, açacak
	Yeşil	Ağaç, taze soğan, marul
	Turuncu	Mandalina, portakal, ayakkabı
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi	
Kullanılan ara renkler	yeşil	

Aydemir, H. (2025). Görsel sanatlar eğitimi bağlamında ilkökul öğrencilerinde üniversite farkındalığı geliştirme: Ana ve ara renkler temelli bir etkinlik uygulaması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(2), 2318-2342.

DOI. 10.51460/baedb.1670993

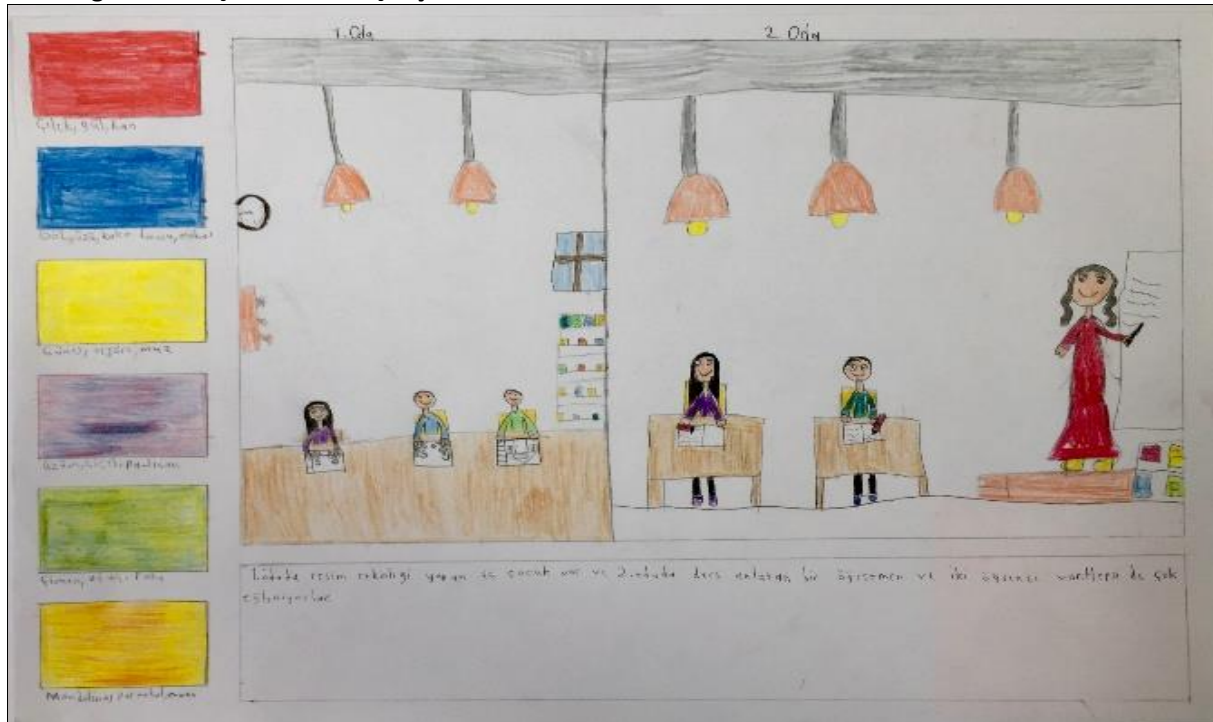

Resmin hikayesi	Ben bu resimde bilgisayar şeklinde üniversite yaptım. Aynı blokta daireleri, aynı renge boyadım. Üniversitenin adı E-SPOR ÜNİVERSİTE. 3 bloklu ve her bloğu iki katlı. En üstte sınıflar var.
-----------------	---

Tablo 5'te yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Gül, yangın tüpü, örtü; mavi rengi: Deniz, tişört, gökyüzü; sarı rengi: Güneş, limon, kazak; mor rengi: Patlıcan, üzüm, açacak; yeşil rengi: Ağaç, taze soğan, marul; turuncu rengi: Mandalina, portakal, ayakkabı ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında "Ben bu resimde bilgisayar şeklinde üniversite yaptım. Aynı blokta daireleri, aynı renge boyadım. Üniversitenin adı E-SPOR ÜNİVERSİTE. 3 bloklu ve her bloğu iki katlı. En üstte sınıflar var." ifadelerini kullanarak bir online üniversite projesi tasarladığı anlaşılmaktadır. Resim çalışmasında mavi anarenk ile yeşil ve turuncu ara renkleri kullanmıştır. Resim çalışmasında yer alan ara renk kullanımında renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 6.

Ö17 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma	Çiçek, gül, kan
	Gökyüzü, kalem kutusu, makas
	Güneş, tişört, muz
Ara renklerle ilişki kurma	Üzüm, çiçek, patlıcan
	Çimen, ağaç, roka
	Mandalina, portakal, mont
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı
Kullanılan ara renkler	Mor, yeşil, turuncu
Resmin hikayesi	1.Odada resim tekniği yapan üç çocuk var ve 2. Odada ders anlatan bir öğretmen ve iki öğrenci var. Hepsi de çok eğleniyorlar.

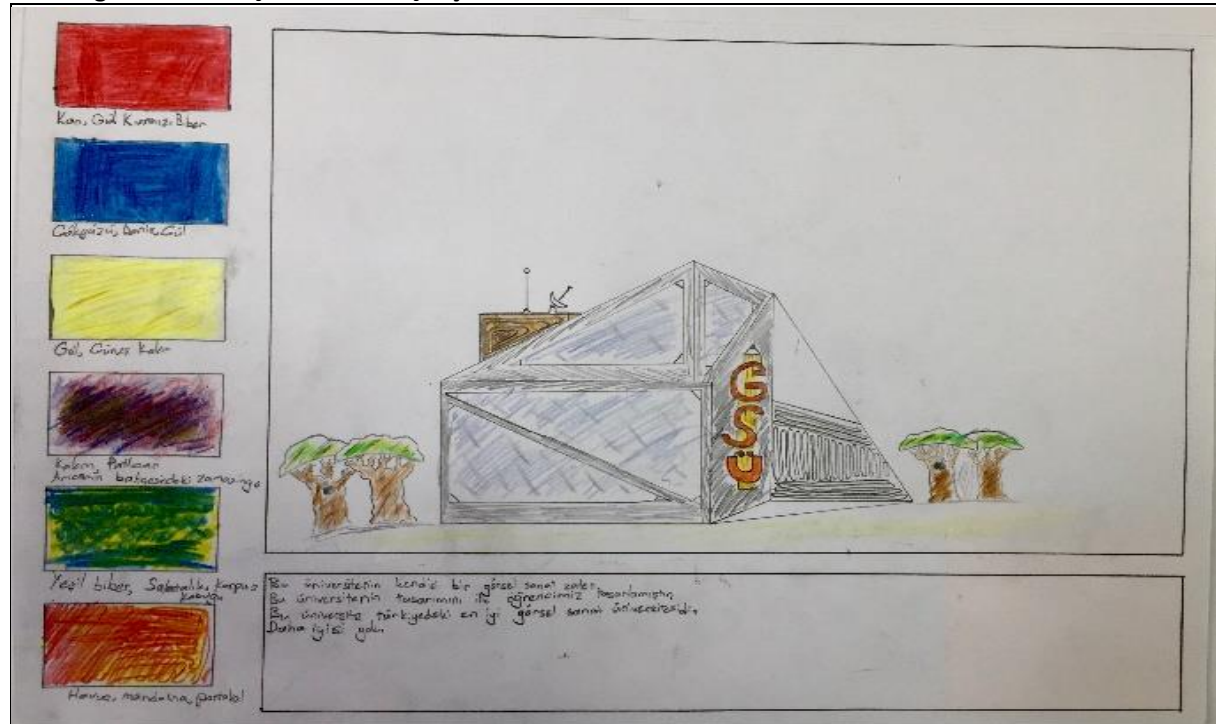
Aydemir, H. (2025). Görsel sanatlar eğitimi bağlamında ilkököl öğrencilerinde üniversite farkındalığı geliştirme: Ana ve ara renkler temelli bir etkinlik uygulaması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(2), 2318-2342.

DOI. 10.51460/baebd.1670993

Tablo 6’da yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Çilek, gül, kan; mavi rengi: Gökyüzü, kalem kutusu, makas; sarı rengi: Güneş, tişört, muz; mor rengi: Üzüm, çiçek, patlıcan; yeşil rengi: Çimen, ağaç, roka; turuncu rengi: Mandalina, portakal, mont ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “1.Odada resim tekniği yapan üç çocuk var ve 2. Odada ders anlatan bir öğretmen ve iki öğrenci var. Hepsi de çok eğleniyorlar.” ifadelerini kullanarak bir üniversitenin iki ayrı sınıfında farklı dersler gören öğrencileri çizdiği anlaşılmaktadır. Resim çalışmasında kırmızı, mavi, sarı ana renklerle yeşil, turuncu mor ara renkleri kullanmıştır. Öğrenci resim çalışmasında tüm ana ve ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 7.

Ö21 Sağ Yanlı Erkek Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma		Kan, gül, kırmızı biber
		Gökyüzü, deniz, gül
		Gül, güneş, kalem
Ara renklerle ilişki kurma		Kalem, patlıcan, amcamın bahçesindeki zamazingo
		Yeşil biber, salatalık, karpuz kabuğu
		Havuç, mandalina, portakal
Kullanılan ana renkler	Mavi, sarı	
Kullanılan ara renkler	Yeşil, turuncu	
Resmin hikayesi	Bu üniversitenin kendisi bir görsel sanatlar zaten. Bu üniversitenin tasarımını ilk öğrencimiz tasarlamıştır. Bu üniversite türkiyedeki en iyi görsel sanatlar üniversitesidir. Daha iyisi yok.	

Tablo 7’de yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Kan, gül, kırmızı biber; mavi rengi: Gökyüzü, deniz, gül; sarı rengi: Gül, güneş, kalem; mor rengi: Kalem, patlıcan, amcamın bahçesindeki zamazingo; yeşil rengi: Yeşil biber, salatalık, karpuz kabuğu; turuncu rengi: Havuç, mandalina, portakal ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Bu üniversitenin kendisi bir görsel sanatlar zaten. Bu üniversitenin tasarımını ilk öğrencimiz tasarlamıştır. Bu üniversite türkiyedeki en iyi görsel sanatlar üniversitesidir. Daha iyisi yok.” ifadelerini kullanması öğrencinin bir Görsel Sanatlar Üniversitesi tasarladığı anlaşılmaktadır. Resim çalışmasında mavi, sarı anarenkler ile yeşil ve turuncu ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 8.

Ö25 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma		Kan, elma, bayrak
		Mavi tahta kalemi
		Muzlu oralet, güneş, boya kalemi
Ara renklerle ilişki kurma		Patlıcan, üzüm, incir
		Yaprak, yeşil üzüm, çimen
		Portakal, mandalina
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı	
Kullanılan ara renkler	Mor, yeşil, turuncu	
Resmin hikayesi	Tıp fakültesinde hemşire olmak istiyorum.	

Tablo 8’de yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Kan, elma, bayrak; mavi rengi: Mavi tahta kalemi; sarı rengi: Muzlu oralet, güneş, boya kalemi; mor rengi: Patlıcan, üzüm,

incir; yeşil rengi: Yaprak, yeşil üzüm, çimen; turuncu rengi: Portakal, mandalina ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Tıp fakültesinde hemşire olmak istiyorum.” ifadeleririni kullanmak ve bir tıp fakültesi binası çizdiği görülmüştür. Öğrenci resim çalışmasında tüm ana ve ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Sayfa | 2333 Tablo 9.

Ö29 Sağ Yanlı Erkek Çocuk Resim Çalışması

		
Ana renklerle ilişki kurma		Kan, kırmızı kalem, yangın tüpü
		Mavi bez, tişört, deniz
		Limonata, tişört, araba
Ara renklerle ilişki kurma		Boya, tişört, lahana
		Marul, armut, salatalık
		Tişört, havuç, portakal
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı	
Kullanılan ara renkler	Yeşil, turuncu	
Resmin hikayesi	Öncelikle küçük maket çiftlik yaptım. Ardından içine buğday tarlası, traktör garajı ve güne bakan tarlası yaptım. Sonra elma ağaçları yaptım ve uçan martılar yaptım.	

Tablo 9’da yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Kan, kırmızı kalem, yangın tüpü; mavi rengi: Mavi bez, tişört, deniz; sarı rengi: Limonata, tişört, araba; mor rengi: Boya, tişört, lahana; yeşil rengi: Marul, armut, salatalık; turuncu rengi: Tişört, havuç, portakal ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Öncelikle küçük maket çiftlik yaptım. Ardından içine buğday tarlası, traktör garajı ve güne bakan tarlası yaptım. Sonra elma ağaçları yaptım ve uçan martılar

yaptım.” ifadelerini kullanmış ve bir tarım üniversitesi tasarladığı görülmüştür. Öğrenci resim çalışmasında kırmızı, mavi, sarı ana renklerle yeşil ve turuncu ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 10.

Ö33 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma		Gül, kan, bayrak
		Gökyüzü, boya, deniz
		Güneş, limonata, boya
Ara renklerle ilişki kurma		Patlıcan, üzüm, çiçek
		Çimen, biber, boya
		Havuç, boya, tutuncu sandalye
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi	
Kullanılan ara renkler	Yeşil, turuncu	
Resmin hikayesi	Bu üniversiteye girmemin sebebi proje sayesinde. Büyüdüğümde öğretmen olmak istiyorum kişilere bilgiler öğretmeyi seviyorum öğretmenim konuları anlatarak bizi her zaman desteklediği için öğretmen olmaya karar verdim.	

Tablo 10’da yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Gül, kan, bayrak; mavi rengi: Gökyüzü, boya, deniz; sarı rengi: Güneş, limonata, boya; mor rengi: Patlıcan, üzüm, çiçek; yeşil rengi: Çimen, biber, boya; turuncu rengi: Havuç, boya, tutuncu sandalye ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Bu üniversiteye girmemin sebebi proje sayesinde. Büyüdüğümde öğretmen olmak istiyorum kişilere bilgiler öğretmeyi seviyorum öğretmenim konuları anlatarak bizi her zaman desteklediği için öğretmen olmaya karar verdim.” ifadelerini kullanmış ve ilerde öğretmenlik

Aydemir, H. (2025). Görsel sanatlar eğitimi bağlamında ilkököl öğrencilerinde üniversite farkındalığı geliştirme: Ana ve ara renkler temelli bir etkinlik uygulaması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(2), 2318-2342.

DOI. 10.51460/baed.1670993

eğitimi almak istediği bir üniversite binasını çizmiştir. Öğrenci resim çalışmasında kırmızı, mavi ana renkler ile yeşil ve turuncu ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

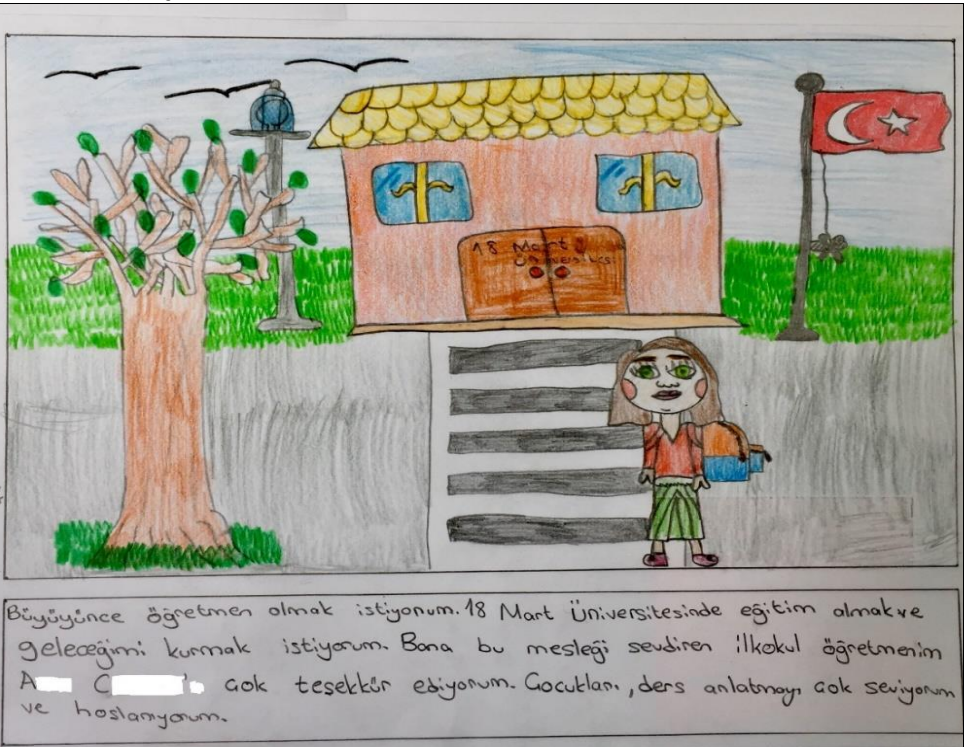
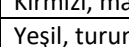
Tablo 11.

Ö37 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

Ana renklerle ilişki kurma	Kan, dil, çiçek
	Deniz, gökyüzü, nazarboncuğu
	Güneş, altın, ananas
Ara renklerle ilişki kurma	Patlıcan, orkide, üzüm
	Ağaç, çimen, tahta
	Manalina, havuç, portakal
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı
Kullanılan ara renkler	Mor, yeşil, turuncu
Resmin hikayesi	Ben bu resimde büyüyünce psikolog olacağım için psikoloji dersi gören gelecekteki beni çizdim.

Tablo 11’de yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Kan, dil, çiçek; mavi rengi: Deniz, gökyüzü, nazarboncuğu; sarı rengi: Güneş, altın, ananas; mor rengi: Patlıcan, orkide, üzüm; yeşil rengi: Ağaç, çimen, tahta; turuncu rengi: Manalina, havuç, portakal ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Ben bu resimde büyüyünce psikolog olacağım için psikoloji dersi gören gelecekteki beni çizdim.” ifadelerini kullanmış ve ilerde psikoloji eğitimi almak istediği bir üniversitenin sınıf ortamını çizmiştir. Öğrenci resim çalışmasında tüm ana ve ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 12.
 Ö41 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

 Gül, Kalp, Elma Bulutlar, Renk Ç. Rengi Güneş, Menekşe, Üzüm, Kalemlik Çimen, Ağaç, O. Üzüm Mandalina, Suluk, Çatı	 Büyüyünce öğretmen olmak istiyorum. 18 Mart Üniversitesinde eğitim almak ve geleceğimi kurmak istiyorum. Bana bu mesleği sevdiren ilköğretmenim A. C. çok teşekkür ediyorum. Çocukları, ders anlatmayı çok seviyorum ve hoşlanıyorum.
Ana renklerle ilişki kurma	 Gül, kalp, elma Bulutlar, renk ç. rengi
Ara renklerle ilişki kurma	 Güneş, Menekşe, üzüm, kalemlik Çimen, ağaç, o. üzüm Mandalina, suluk, çatı
Kullanılan ana renkler	Kırmızı, mavi, sarı
Kullanılan ara renkler	Yeşil, turuncu
Resmin hikayesi	Büyüyünce öğretmen olmak istiyorum. 18 Mart Üniversitesinde eğitim almak ve geleceğimi kurmak istiyorum. Bana bu mesleği sevdiren A. C. teşekkür ediyorum. Çocukları, ders anlatmayı çok seviyorum ve hoşlanıyorum.

Tablo 12’de yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Gül, kalp, elma; mavi rengi: Bulutlar, renk ç. rengi; sarı rengi: Güneş; mor rengi: Menekşe, üzüm, kalemlik; yeşil rengi: Çimen, ağaç, o. üzüm; turuncu rengi: Mandalina, suluk, çatı ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında “Büyüyünce öğretmen olmak istiyorum. 18 Mart Üniversitesinde eğitim almak ve geleceğimi kurmak istiyorum. Bana bu mesleği sevdiren A. C. teşekkür ediyorum. Çocukları, ders anlatmayı çok seviyorum ve hoşlanıyorum.” ifadelerini kullanmış ve ilerde öğretmenlik eğitimi almak istediği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesini çizmiştir. Öğrenci resim çalışmasında tüm kırmızı, mavi, sarı ana renkler ile yeşil ve turuncu ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında ise renk karışımından faydalanmadığı görülmüştür.

Tablo 13.
 Ö45 Sağ Yanlı Kız Çocuk Resim Çalışması

 Domates, kan, çiçek Gökyüzü, deniz, şişe Güneş, ananas, limon Sümbül, omotist, fil Çimen, timsah, ağaç Portakal, mandalin, kremit	 İlk öncelikle ortaya kocaman gökdelen şeklinde bir üniversite çizdim. Üniversitenin içinde derslikler ve yemekhane bulunmakta. Sonra dışarıda bir kütüphane vardır. Kütüphanenin yanında tabelalar ve oklar vardır. Altında kocaman bir bahçe vardır. Bahçenin içinde yüzme havuzu, cafe ve bir tane oyun alanı vardır.						
Ana renklerle ilişki kurma	<table border="1"> <tr><td>Red</td><td>Domates, kan, çiçek</td></tr> <tr><td>Blue</td><td>Gökyüzü, deniz, şişe</td></tr> <tr><td>Yellow</td><td>Güneş, ananas, limon</td></tr> </table>	Red	Domates, kan, çiçek	Blue	Gökyüzü, deniz, şişe	Yellow	Güneş, ananas, limon
Red	Domates, kan, çiçek						
Blue	Gökyüzü, deniz, şişe						
Yellow	Güneş, ananas, limon						
Ara renklerle ilişki kurma	<table border="1"> <tr><td>Purple</td><td>Sümbül, omotist, fil</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Çimen, timsah, ağaç</td></tr> <tr><td>Orange</td><td>Portakal, mandalin, kremit</td></tr> </table>	Purple	Sümbül, omotist, fil	Green	Çimen, timsah, ağaç	Orange	Portakal, mandalin, kremit
Purple	Sümbül, omotist, fil						
Green	Çimen, timsah, ağaç						
Orange	Portakal, mandalin, kremit						
Kullanılan ana renkler	Mavi, sarı						
Kullanılan ara renkler	Yeşil, tutuncu						
Resmin hikayesi	İlk öncelikle ortaya kocaman gökdelen şeklinde bir üniversite çizdim. Üniversitenin içinde derslikler ve yemekhane bulunmakta. Sonra dışarıda bir kütüphane vardır. Kütüphanenin yanında tabelalar ve oklar vardır. Altında kocaman bir bahçe vardır. Bahçenin içinde yüzme havuzu, cafe ve bir tane oyun alanı vardır.						

Tablo 13'te yer alan resim çalışması incelendiğinde, öğrencinin; kırmızı rengi: Domates, kan, çiçek; mavi rengi: Gökyüzü, deniz, şişe; sarı rengi güneş, ananas, limon; mor rengi: Sümbül, omotist, fil; yeşil rengi: Çimen, timsah, ağaç; turuncu rengi: Portakal, mandalin, kremit ile ilişkilendirdiği görülmektedir. Resim çalışmasında "İlk öncelikle ortaya kocaman gökdelen şeklinde bir üniversite çizdim. Üniversitenin içinde derslikler ve yemekhane bulunmakta. Sonra dışarıda bir kütüphane vardır. Kütüphanenin yanında tabelalar ve oklar vardır. Altında kocaman bir bahçe vardır. Bahçenin içinde yüzme havuzu, cafe ve bir tane oyun alanı vardır." ifadelerini kullanmış ve bir üniversite tasarlamıştır. Öğrenci resim çalışmasında mavi, sarı ana renkler ile yeşil, turuncu, mor ara renkleri kullanmıştır. Ara renk kullanımında sadece turuncu rengi elde etmede renk karışımından faydalanmıştır.

Tablo 14.

Resim Çiziminde Kullanılan Ana ve Ara Renkler

Kodu	Ana Renkler				Ara Renkler		Toplam
	Kırmızı	Mavi	Sarı	Mor	Yeşil	Turuncu	
Ö1	+	+	+	0	+	+	5
Ö5	+	+	+	0	+	0	4
Ö9	+	+	+	+	+	+	6
Ö13	+	+	0	0	+	0	3
Ö17	+	+	+	+	+	+	6
Ö21	0	+	+	0	+	+	4
Ö25	+	+	+	+	+	+	6
Ö29	+	+	+	0	+	+	5
Ö33	+	+	0	0	+	+	4
Ö37	+	+	+	+	+	+	6
Ö41	+	+	+	0	+	+	5
Ö45	0	+	+	0	+	+	4
Toplam	10	12	10	4	12	10	

Tablo 14 incelendiğinde öğrencilerin resim çalışmalarında ana renlerden mavi, ara renlerden yeşil rengini en çok kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir. Öğrenciler anarenlerden kırmızı ve sarı, ara renklerde turuncu rengi eşit ölçüde kullanırken; mor rengi en az kullanmayı tercih ettikleri görülmüştür. Ö9, Ö17, Ö25 ve Ö37 kodlu öğrenciler resim çalışmalarında tüm ana ve ara renkleri kullanırken; Ö13 kodlu öğrenci resim çalışmasında sadece iki ana renk ve bir ara renk kullandığı görülmüştür.

Tablo 15.

Doğadaki Nesne ve Maddelerin Ana ve Ara Renlerle İlişkilendirilmesi

Kodu	Ana Renkler				Ara Renkler		Doğru	Yanlış	Boş
	Kırmızı	Mavi	Sarı	Mor	Yeşil	Turuncu			
Ö1	✓✓X	✓✓X	✓✓✓	XX✓	✓✓✓	✓XX	12	6	0
Ö5	X✓✓	✓✓✓	✓X✓	✓✓X	✓✓✓	✓✓✓	15	3	0
Ö9	✓✓X	X✓X	✓✓✓	XXX	✓X✓	✓✓✓	11	7	0
Ö13	✓XX	✓X✓	✓✓X	✓✓X	✓✓✓	✓✓X	12	6	0
Ö17	✓✓✓	✓XX	✓X✓	✓✓✓	✓✓✓	✓✓X	14	4	0
Ö21	✓✓✓	✓✓X	X✓X	X✓X	✓✓✓	✓✓X	12	6	0
Ö25	✓✓X	X00	X✓X	✓✓✓	✓✓✓	✓✓0	11	4	3
Ö29	✓XX	XX✓	✓XX	XX✓	✓✓✓	X✓✓	9	9	0
Ö33	✓✓X	✓X✓	✓XX	✓✓X	✓✓X	✓XX	12	6	0
Ö37	✓✓✓	✓✓X	✓✓✓	✓✓✓	✓✓X	✓✓✓	15	3	0
Ö41	✓X✓	✓X0	✓00	✓✓X	✓✓✓	✓XX	10	8	3
Ö45	✓✓✓	✓✓X	✓✓✓	✓XX	✓X✓	✓✓X	13	5	0
Doğru	26	19	23	21	32	23			
Yanlış	10	14	11	15	4	11			
Boş	0	3	2	0	0	1			
Toplam									

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin doğada doğal olarak var olan nesne ve madeleri ana ve ara renklerle ilişkilendirmesinde en çok doğru eşleştirmeyi sırasıyla ara renklerden yeşil, ana renklerden kırmızı renk ile eşleştirmede yaptıkları görülürken; en az doğru eşleştirmeyi ise ara renklerden mor, ana renklerde mavi renk ile eşleştirmede yaptıkları görülmüştür. En çok doğru eşleştirmeyi yapan Ö5 ve Ö37 kodlu öğrencilerin; en az doğru eşleştirmeyi yapan Ö29 kodlu öğrenci olduğu görülmüştür. Ayrıca Ö25 kodlu öğrenci mavi renk eşleştirmesinde iki boş, turuncu renk eşleştirmesinde bir boş bırakırken; Ö41 kodlu öğrencinin mavi renk eşleştirmesinde bir boş, sarı renk eşleştirmesinde ise iki boş bıraktığı görülmüştür (Doğru: ✓, yanlış: X, boş: 0).

Tablo 16.

Çizilen Resmin Hikayesine İlişkin Kullanılan Kelime Sayısı

Kodu	Kelime Sayısı
Ö1	19
Ö5	29
Ö9	21
Ö13	28
Ö17	21
Ö21	24
Ö25	5
Ö29	24
Ö33	26
Ö37	13
Ö41	28
Ö45	42
Toplam	280

Tablo 16 incelendiğinde öğrencilerin çizdikleri resmin hikâyesini yazarken en çok kelime kullanan Ö45 ve Ö5 kodlu öğrenciler olduğu, en az kelime kullanan ise Ö25 ve Ö37 kodlu öğrenciler olduğu görülmüştür. Öğrencilerin çizdikleri resimlerin hikâyelerini ortalama 23 kelime ile ifade ettikleri görülmüştür. Bu bağlamda öğrencilerin çizdikleri resimleri sözel olarak ifade etmekte zayıf kaldığı görülmüştür.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çocuk üniversitesi rogramının temel hedeflerinden biri de öğrencilerin örgün eğitim dışında; bilim, sanat, spor gibi alanları üniversite ortamında deneyimlemelerine imkan sağlama, öğrencilerin söz konusu alanlarla ilgili bilgileri alanın uzmanlarından almaktır. Çocuk üniversitesi programlarının; öğrencinin özgüven duygusunu arttırmak, mesleği kariyer hedefleri koymak, üniversite farkındalığı oluşturmak gibi çeşitli hedefleri de vardır. Bilgin (2018) araştırmasında çocuk üniversitesi programlarına katılan öğrencilerin özgüven düzeylerinde anlamlı bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. Buna karşın, Eş ve Geren (2014) Sinop Çocuk Üniversitesi programına devam eden öğrencilerin önemli bölümünün çocuk üniversitesi ile ilgili temel düzeyde bilgi sahibi oldukları bir kısmının ise çocuk üniversitesinin ne demek olduğunu bilmedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Yine Sönmez, Gökbulut ve Sapsağlam (2015) araştırmalarına katılan çocukların %95'i Çocuk Üniversitesini ilk defa duydukları

sonucuna ulaşmışlardır. Türkiye'deki çocuk üniversiteleri programlarına benzer şekilde yurtdışındaki çocuk üniversitesi programlarının da çocukların hem akademik hem sosyal açıdan başarılarını arttırdığı araştırmacılar tarafından gözlemlenmiştir.

Zajac (2018) Avrupa'da belirgin bir şekilde öne çıkan çocuk üniversitesi modellerinin Alman (2002 yılında Tübingen de ortaya çıkmış) ve İngiliz modelleri olduğunu belirtmiştir. MacBeaty (2010) çocuk üniversitesi programına katılan çocukların; okula devam durumlarının arttığını, programa katılım süreleri arttıkça akademik başarılarının arttığını, programa katılan öğrencilerin katılmayan öğrencilere göre 1 ile 3 basamak daha başarılı olduğunu, öğrenmeyi akademik çalışmaların ötesinde bir gerçeklik haline getirdiğini, çocuklara güvenli bir ortam sağladığını ve olumlu ilişkiler modellediğini, üniversite ortamının hem çocuklar hemde aileleri için öğrenme ilhamını tetiklediğini ifade etmiştir. Gary ve Dworsky (2013) de çocuk üniversitesi programının; Yükseköğretim Kurumları ile çocuklar arasında iki yönlü bir diyalog kurma hedefinin olduğunu, özellikle sosyal açıdan kapsayıcı bir yaklaşım geliştirmeye yardımcı olduğunu; bilim, bilimsel kurumlar, bilimsel iletişimi ve kamuoyu için yeni fırsatlar sunduğunu ifade etmişlerdir. Koziej (2021) ise "*ilkokul çağındaki çocukların medya yetkinliğinin geliştirilmesinde çocuk üniversitesi programının rolü*" başlıklı araştırmasında; programa katılan çocuklar ve bevelerinin katıldıkları program sayesinde iletişim ve bilgi teknolojilerinin kullanılmasıyla ilgili yeni bilgi ve beceriler kazandıklarına dikkat çektiklerini belirtmiştir.

Sanat eğitimi yoluyla çocuklara üniversite farkındalığı kazandırmayı amaçlayan bu araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre: Öğrencilerin çizdiği resimler incelendiğinde, tüm öğrencilerin üniversiteye ilişkin farkındalık kazandığı görülmüştür. Kız öğrencilerin daha çok okumak istedikleri üniversite resimlerini çizerken erkek öğrencilerin ise tasarladıkları üniversite resimlerini çizmeyi tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin doğada doğal olarak var olan nesne ve maddeleri ana ve ara renklerle ilişkilendirmesinde en çok doğru eşleştirmeyi sırasıyla ara renklerden yeşil, ana renklerden kırmızı renk ile eşleştirmede yaptıkları görüldükçe; en az doğru eşleştirmeyi ise ara renklerden mor, ana renklerde mavi renk ile eşleştirme yaptıkları görülmüştür. Öğrenciler ana ve ara renkleri sırası ile en çok eşleştirmeyi "1) güneş, 2) kan - portakal - üzüm, 3) gökyüzü - çim/çimen, 4) deniz, 5) patlıcan, 6) limon - havuç - mandalina" ile yaptıkları görülmüştür. Öğrencilerin resim çalışmalarında ana renklerden mavi, ara renklerden yeşil rengini en çok kullanmayı tercih ettikleri görüldükçe, ana renklerden kırmızı, sarı ve ara renklerden turuncu rengi eşit ölçüde kullanmış, mor rengi ise en az kullanmayı tercih ettikleri görülmüştür. Ökmen ve Satıcı (2021) yetişkinler üzerinde yaptıkları bir araştırmada; kırmızı rengin heyecanı, pembe rengin heyecan, neşe, güven ve yaratıcılığı, beyaz ve yeşil rengin güveni, sarı rengin depresyonu, mor, gri ve kahverenginin kasveti ve siyah rengin hüznü duygusunu çağrıştırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Yaş düzeyi değişkeni farklı olmasına karşın bu araştırmaya katılan çocukların çizdikleri resimlerde kırmızı, mavi, turuncu ve yeşil renkleri yoğun bir şekilde kullanırken; mor, sarı, siyah ve kahverengini daha az kullanmaları çocukların pozitif duygulara sahip oldukları söylenebilir. Tüm öğrenciler çizdikleri resmin hikayesini yazmalarına karşın çizdikleri resimleri sözel olarak ifade etme noktasında zayıf kaldıkları (en çok 42 kelime en az 5 kelime kullanarak çizdikleri resmin hikayesini yazdıkları) görülmüştür. Araştırmanın alt amaçlarından biri olan renk karışımı kullanarak ara renkleri elde etme ve bunu çizimlerinde kullanma becerisi sadece bir öğrenci tarafından kullanıldığı diğer tüm öğrenciler tarafından kullanılmadığı dolayısıyla da bu amaca ulaşılmadığı görülmüştür. Yapılan araştırmaya ilişkin öneriler şu şekildedir:

- Öğrencilerin kırmızı renk eşleştirmesinde "kan'ı" örnek verilmeleri; araştırmacı, eğitimci ve ailelerin üzerinde durması gereken bir durum olabilir.
- Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini sözel olarak ifade edebilmelerine fırsat sağlamak amacıyla ders kapsamında çeşitli etkinlikler düzenlenebilir.
- Öğrencilerin elindeki hazır malzemeyi kullanmayı tercih ettikleri ve alternatif üretmedikleri görülmüştür. Eğitimciler tarafından öğrencilere ellerindeki malzemelerden hareketle nasıl ve ne tür alternatifler üretebilecekleri bilgisi verilebilir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2318-2342.

Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2318-2342.

Araştırma Makalesi / Research Paper

Kaynakça

- Abacı, O. (2003). Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Görsel Sanatlar Eğitimi (2. Baskı). İstanbul: MORPA Kültür Yayınları
- Bilgin, O. (2018). Çocuk Üniversitesi Kapsamında Hazırlanan Programın Öğrencilerin Özgüven Düzeyine Etkisi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 146-153.
- Buyurgan, S., Buyurgan, U. (2012). Sanat Eğitimi ve Öğretimi Eğitimin Her Kademesine Yönelik Yöntem ve Tekniklerle (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2023). Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri (43. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Eş, H., Öztürk Geren, N. (2014). Students and Parents' Perception of Children's University. *International Journal of Turkish Education Sciences*, 2014(3), 94-105.
- Gary, C. ve Dworsky, C. (2023). "Children's University a 'Leading the Way' Approach to Support the Engagement of Higher Education Institution With and for Children", *JCOM* 12(03): C04.
- Günder Esgin, E. (2022). Yükseköğretim Kurumlarının Üçüncü Misyonu Açısından Çocuk Üniversitelerinin Rolü, *Toplum Bilimleri Dergisi*, 16(33), 237-250.
- Kırıçoğlu, O. T., (2005). Sanatta Eğitim Görmek, Öğrenmek, Yaratmak (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Koziej, S. (2021). The Role of "Children's University" in the Development of Media Competence in Primary School Students, *SHS Web of Conferences* 98, <https://doi.org/10.1051/shsconf/20219805008>
- MacBeaty, J. (2010). Evaluation of the Children's University, Third Report to CU Trust January 2011, <https://www.educ.cam.ac.uk/networks/lfi/projects/childrensuniversity/CU%20Evaluation%202010.pdf>
- Overton, D. T. (2010) Formation of a Children's University: Formative issues and initial concerns, *ProcdSocBehv* 2, 3876-3882.
- Ökmen, K., Satıcı, B., (2021). Renk ve Işığın Kullanıcı Üzerindeki Psikolojik Etkileri Üzerine Örnek Mekân İncelemesi, *Journal of Technology and Applied Sciences* 4(1), 33-46.
- Özsoy, V., Mamur, N. (2019). Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları. Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, N., Bozkurt Altan, E. (2019). Bir Okul Dışı Öğrenme Ortamı: Sinop Çocuk Üniversitesi. *Uluslararası Beşerî Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 5(10), 370-381.
- Polat, H. H. (2012). Renk Teorisi ve Temel Yanılgılar. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (28), 165-173.
- Sönmez, Ö. F., Gökbulut, Y., Sapsağlam, Ö. (2015). Okul Dışı Akademik İklim Çalışmalarına Bir Model "Çocuk Üniversitesi". *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi* (2), 96-109.
- Ulus, H., Okvuran, A. (2025). Sanat Merkezli STEAM Yaklaşımının Yaratıcılığa Etkisi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*1-43. <https://doi.org/10.30964/auebfd.1529262>
- Yolcu, E. (2022). Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöndemleri (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Zajac, M. (2018). The children university model and beyond – a pilot study, "e-mentor" 2018, nr 4(76), s. 4–7, <http://dx.doi.org/10.15219/em76.1369>